

Eksamensveiledning

- om vurdering av eksamensbesvarelser

LOKALT GITT SKRIFTLIG EKSAMEN

NOR1206 – Norsk Vg2 YF

Eksamensveiledning for lokalt gitt skriftlig eksamen i fylkeskommunenes landssamarbeid (Vigo IKS)

Denne eksamensveiledningen gir informasjon om lokalt gitt skriftlig eksamen i landssamarbeidet, og hvordan eksamen skal vurderes. Veiledningen er for skoler, elever, privatister, lærere og foresatte. Sensorene skal bruke veiledningen som en felles referanseramme for sitt sensurarbeid.

1. Eksamensordning

Eksamenslengde: 4 timer.

Forberedelsesdel: Ingen.

Fagspesifikke forhold: Oversettelsesprogram er ikke tillatt på skriftlig norskeksamen.

Oppgavesettet inneholder valgbare kortsvaroppgaver og langsvareoppgaver. Kandidaten skal levere en kortsvaroppgave og en langsvareoppgave.

Eksamensoppgavene er basert på kompetansemålene fra hovedområdene *Skriftlig kommunikasjon og Språk, litteratur og kultur* på Vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram. Oppgavesettet prøver et utvalg av kompetansemålene, men kandidaten kan likevel vise bred kompetanse i faget. Sensor skal alltid vurdere helheten i besvarelsen.

Alle oppgavene har en kommentar med felles informasjon til kandidat og sensor om hva som blir forventet i besvarelsen under hver oppgave. Kommentarene er et tillegg til kjennetegn på kompetanse til eksamen som du finner på side 5-8 i denne veiledningen.

For sensorer: Et eget skjema med kjennetegn på kompetanse med kommentarkolonne beregnet på sensorer ligger sist i veiledningen på side 9-12.

2. Hjelpemidler

Alle hjelpemidler er tillatt, bortsett fra åpent internett og andre verktøy som kan brukes til kommunikasjon. Hver fylkeskommune har publisert liste over tillatte nettbaserte hjelpemidler (nettressurser) som er tilgjengelig på eksamensdagen.

Noen fag avviker fra denne regelen ved at det er restriksjoner på bruk av hjelpemidler, eller at det er spesielle hjelpemidler som kreves for å løse eksamensoppgaven. Listen viser fag som avviker:

<http://www.vigoiks.no/eksamen/hjelpemidler-til-eksamen>

Eksamensoppgaver hvor det ikke er krav om spesielle hjelpemidler skal være utformet på en slik måte at det ikke er nødvendig å ha tilgang til internett eller hjelpemidler for å kunne besvare oppgavene. Det er kandidatens egen kompetanse i faget som skal prøves på eksamen.

Med utgangspunkt i eksamensordningen for faget må kandidaten selv velge hensiktsmessige hjelpemidler for å løse oppgavene. Eksempler på hjelpemidler kan være: datamaskin med filer og digitale verktøy, kalkulator, lærebok, tidligere eksamensoppgaver, notater, eksamensveiledning, utskrifter fra Internett og formelbok. Alle digitale verktøy som kandidaten vil bruke, må være installert på datamaskinen før eksamen.

3. Kommunikasjon med andre under eksamen

Det er ikke lov å kommunisere med andre under eksamen, hverken skriftlig eller muntlig.

4. Eksamensoppgaven

Eksamensoppgavene lages med utgangspunkt i læreplanens kompetansemål. De fem grunnleggende ferdighetene er en del av kompetansemålene:

- å kunne uttrykke seg muntlig (gjelder ikke på skriftlig eksamen)
- å kunne uttrykke seg skriftlig
- å kunne lese
- å kunne regne
- å kunne bruke digitale hjelpemidler

Oppgavesettet er bygd opp slik at besvarelsen skal gi grunnlag for å vurdere kandidatens individuelle kompetanse. Samlet sett kan eksamen inneholde oppgaver fra alle hovedområdene i læreplanen, men ikke nødvendigvis fra alle kompetansemålene. De fleste eksamener har alle hjelpemidler tillatt. Eksamensoppgaven bør være en åpen oppgave (case),

og må utformes på en slik måte at svarene ikke kan leses direkte ut av en lærebok eller andre hjelpemidler.

Når kandidaten velger å bruke erfaringer fra egen praksis, er det viktig at hun/han beskriver klart hvilke valg som tas og de forutsetningene det arbeides ut i fra. Det er viktig å besvare det oppgaven spør om for å vise fagkompetansen sin.

Tidligere eksamensoppgaver finner du på www.vigoiks.no

5. Bruk av kilder

Hvis kandidaten bruker kilder i besvarelsen, skal disse oppgis på en slik måte at leseren kan finne fram til dem. Kandidaten skal oppgi forfatter og fullstendig tittel på lærebøker, artikler eller annen litteratur. Hvis kandidaten velger å bruke utskrift eller sitat fra nettsider, skal han/hun oppgi nøyaktig nettadresse og nedlastingsdato. Eksamensoppgavene har ikke alltid krav om bruk av kilder (tekst som er hentet fra bøker, Internett etc.), og kandidaten kan vise svært høy kompetanse til eksamen uten å bruke kilder i besvarelsen. I besvarelsen skal kandidaten vise sin egen kompetanse, med eller uten bruk av kilder.

6. Vurdering av eksamensbesvarelser og karakterbeskrivelser

Fylkeskommunene har ansvar for å sensurere besvarelsene. Spørsmål om gjennomføring og sensur av eksamen rettes til den enkelte fylkeskommune.

Forskrift til opplæringsloven §§ 3-4 og 4-4 har generelle karakterbeskrivelser for grunnopplæringen:

Karakteren 6 uttrykker at eleven har fremragende kompetanse i faget.

Karakteren 5 uttrykker at eleven har meget god kompetanse i faget

Karakteren 4 uttrykker at eleven har god kompetanse i faget

Karakteren 3 uttrykker at eleven har nokså god kompetanse i faget

Karakteren 2 uttrykker at eleven har lav kompetanse i faget

Karakteren 1 uttrykker at eleven har svært lav kompetanse i faget.

Karakterene 2-6 betyr at faget er bestått.

Kjennetegn på kompetanse

Hovedområde	Karakteren 5-6 Kandidaten viser fremragende eller meget god kompetanse i faget	Karakteren 3-4 Kandidaten viser god eller nokså god kompetanse i faget	Karakteren 2 Kandidaten viser lav kompetanse i faget
Hovedinntrykk	<p>Er et presist og relevant svar på oppgavene.</p> <p>Viser god forståelse og bruk av de vedlagte tekstene.</p> <p>Er gjennomgående godt formulert med nyansert ordforråd.</p>	<p>Er et stort sett relevant svar på oppgavene.</p> <p>Viser at kandidaten forstår og bruker de vedlagte tekstene.</p> <p>Er stort sett godt formulert med hensiktsmessig ordforråd.</p>	<p>Er i noen grad et relevant svar på oppgavene.</p> <p>Viser noe forståelse og bruk av de vedlagte tekstene.</p> <p>Er enkelt eller uklart formulert.</p>
Språk og formelle ferdigheter	<p>Har god sammenbinding mellom setninger og avsnitt.</p> <p>Viser at kandidaten mestrer formverket.</p>	<p>Har nokså god/ god sammenbinding mellom setninger og avsnitt.</p> <p>Viser at kandidaten stort sett mestrer formverket.</p>	<p>Har sammenbinding mellom setninger og avsnitt.</p> <p>Viser at kandidaten mestrer hovedformene i formverket til en viss grad.</p>

	Har gjennomgående korrekt ortografi og tegnsetting.	Har stort sett korrekt ortografi og tegnsetting.	Viser at eleven mestrer ortografi og tegnsetting til en viss grad.
Kortsvaret	<p>Har hensiktsmessig struktur og god sammenheng.</p> <p>Viser meget god faglig kunnskap.</p> <p>Kommenterer eller argumenterer på en presis måte.</p> <p>Gjør godt greie for karakteristiske trekk ved tekster.</p> <p>Har presist og formålstjenlig fagspråk.</p>	<p>Har stort sett hensiktsmessig struktur og god sammenheng.</p> <p>Viser nokså god/ god faglig kunnskap.</p> <p>Kommenterer eller argumenterer på en klar måte.</p> <p>Gjør greie for karakteristiske trekk ved tekster.</p> <p>Har formålstjenlig fagspråk.</p>	<p>Har en viss struktur og sammenheng.</p> <p>Viser noe faglig kunnskap</p> <p>Kommenterer eller argumenterer på en enkel måte.</p> <p>Peker på noen karakteristiske trekk ved tekster.</p> <p>Har noe fagspråk</p>

<p>Langsvaret</p>	<p>Har hensiktsmessig struktur og god sammenheng.</p> <p>Viser meget god faglig kunnskap.</p> <p>Kommenterer eller argumenterer på en presis måte.</p> <p>Viser meget god evne til refleksjon.</p> <p>Viser kreativitet i valg av innfallsvinkler og språklige virkemidler (spesielt for kreative tekster).</p> <p>Gjør godt greie for karakteristiske trekk ved tekster.</p> <p>Reflekterer over tekster på en selvstendig måte, har vurderinger og grunngitte synspunkter.</p>	<p>Har stort sett hensiktsmessig struktur og god sammenheng.</p> <p>Viser nokså god/ god faglig kunnskap.</p> <p>Kommenterer eller argumenterer på en klar måte.</p> <p>Viser nokså god/ god evne til refleksjon.</p> <p>Viser noe kreativitet i valg av innfallsvinkler og språklige virkemidler (spesielt for kreative tekster).</p> <p>Gjør greie for karakteristiske trekk ved tekster.</p> <p>Reflekterer over tekster på en faglig relevant måte, har vurderinger og grunngitte synspunkter.</p>	<p>Har en viss struktur og sammenheng.</p> <p>Viser noe faglig kunnskap.</p> <p>Kommenterer eller argumenterer på en enkel måte.</p> <p>Viser noe refleksjon.</p> <p>Velger noen innfallsvinkler og språklige virkemidler (spesielt for kreative tekster).</p> <p>Peker på noen karakteristiske trekk ved tekster.</p> <p>Reflekterer over tekster på en enkel måte, har noen vurderinger.</p>
-------------------	--	--	--

	Har presist og formålstjenlig fagspråk.	Har formålstjenlig fagspråk.	Har noe fagspråk.
Samlet vurdering av kort svar og lang svar	Samlet sett viser kandidatsvaret meget god kompetanse i faget eller framifrå kompetanse i faget.	Samlet sett viser kandidatsvaret nokså god kompetanse i faget eller god kompetanse i faget.	Samlet sett viser kandidatsvaret lav kompetanse i faget.

Karakternivå 1 uttrykker at svaret viser svært lav kompetanse i faget, eller at det som helhet faller utenom det som det blir spurt om i oppgaven.

Kjennetegn på kompetanse – vurderingsskjema til hjelp for sensorer

Hovedområde	Karakteren 5-6 Kandidaten viser fremragende eller meget god kompetanse i faget.	Karakteren 3-4 Kandidaten viser god eller nokså god kompetanse i faget.	Karakteren 2 Kandidaten viser lav kompetanse i faget.	Kommentar
Hovedinntrykk	<p>Er et presist og relevant svar på oppgavene.</p> <p>Viser god forståelse og bruk av de vedlagte tekstene.</p> <p>Er gjennomgående godt formulert med nyansert ordforråd.</p>	<p>Er et stort sett relevant svar på oppgavene.</p> <p>Viser at kandidaten forstår og bruker de vedlagte tekstene.</p> <p>Er stort sett godt formulert med hensiktsmessig ordforråd.</p>	<p>Er i noen grad et relevant svar på oppgavene.</p> <p>Viser noe forståelse og bruk av de vedlagte tekstene.</p> <p>Er enkelt eller uklart formulert.</p>	

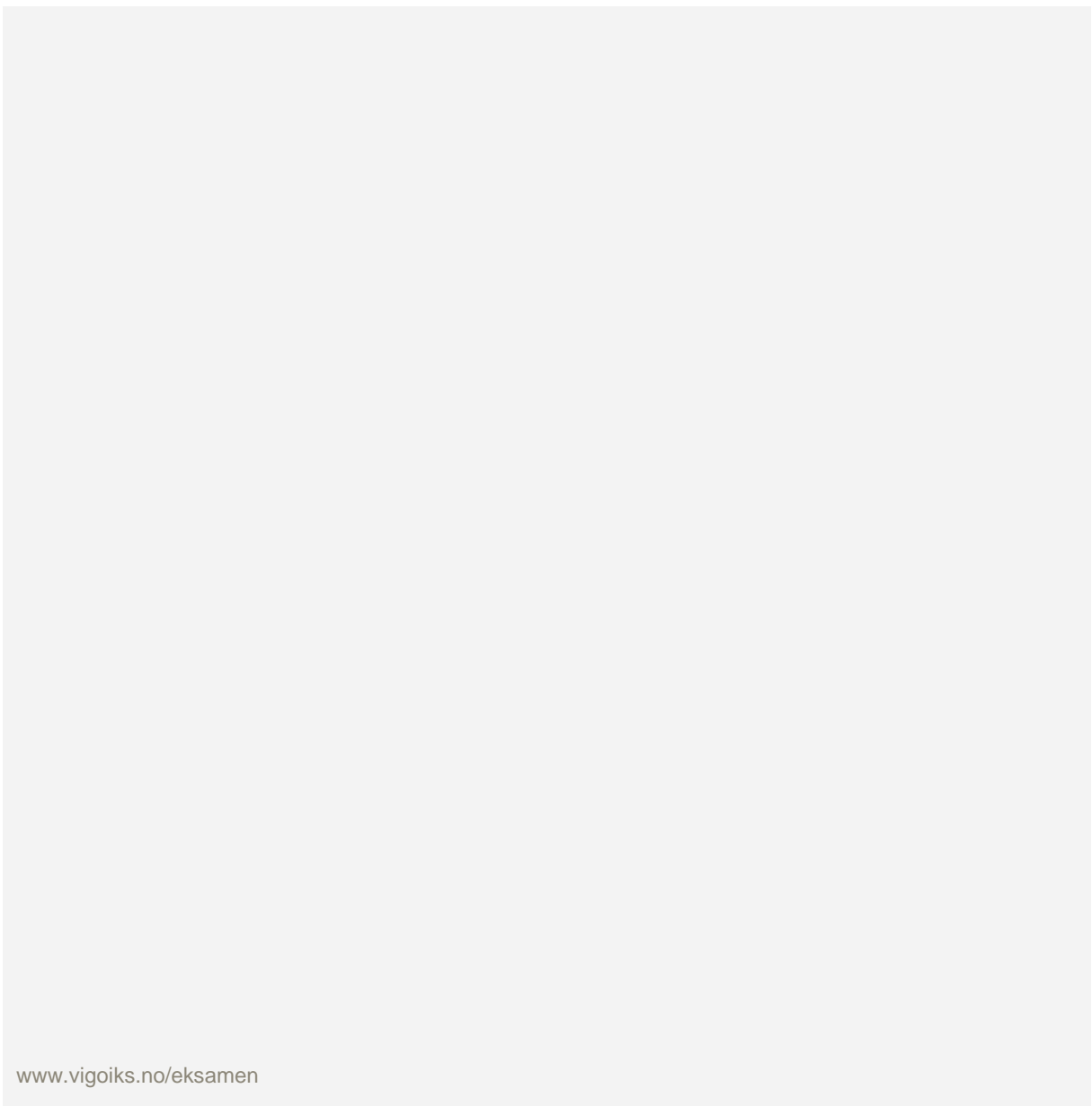
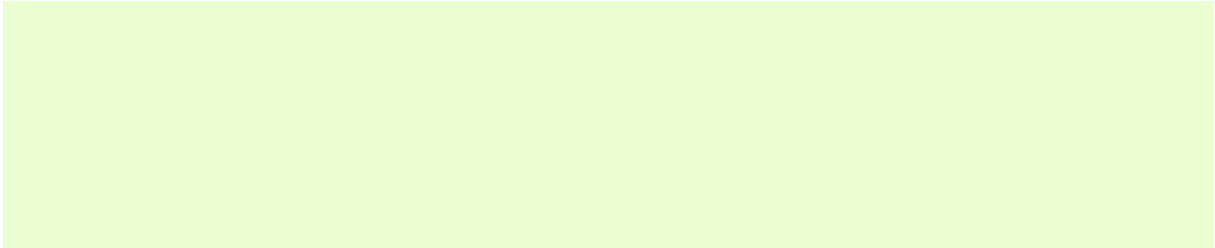
<p>Språk og formelle ferdigheter</p>	<p>Har god sammenbinding mellom setninger og avsnitt.</p> <p>Viser at kandidaten mestrer formverket.</p> <p>Har gjennomgående korrekt ortografi og tegnsetting.</p>	<p>Har nokså god/ god sammenbinding mellom setninger og avsnitt.</p> <p>Viser at kandidaten stort sett mestrer formverket.</p> <p>Har stort sett korrekt ortografi og tegnsetting.</p>	<p>Har sammenbinding mellom setninger og avsnitt.</p> <p>Viser at kandidaten mestrer hovedformene i formverket til en viss grad.</p> <p>Viser at eleven mestrer ortografi og tegnsetting til en viss grad.</p>	
<p>Kortsvaret</p>	<p>Har hensiktsmessig struktur og god sammenheng.</p> <p>Viser meget god faglig kunnskap.</p> <p>Kommenterer eller argumenterer på en presis måte.</p>	<p>Har stort sett hensiktsmessig struktur og god sammenheng.</p> <p>Viser nokså god/ god faglig kunnskap.</p> <p>Kommenterer eller argumenterer på en klar måte.</p>	<p>Har en viss struktur og sammenheng.</p> <p>Viser noe faglig kunnskap</p> <p>Kommenterer eller argumenterer på en enkel måte.</p>	

	<p>Gjør godt greie for karakteristiske trekk ved tekster.</p> <p>Har presist og formålstjenlig fagspråk.</p>	<p>Gjør greie for karakteristiske trekk ved tekster.</p> <p>Har formålstjenlig fagspråk.</p>	<p>Peker på noen karakteristiske trekk ved tekster.</p> <p>Har noe fagspråk</p>	
Langsvaret	<p>Har hensiktsmessig struktur og god sammenheng.</p> <p>Viser meget god faglig kunnskap.</p> <p>Kommenterer eller argumenterer på en presis måte.</p> <p>Viser meget god evne til refleksjon.</p> <p>Viser kreativitet i valg av innfallsvinkler og språklige virkemidler (spesielt for kreative tekster).</p> <p>Gjør godt greie for karakteristiske trekk ved tekster.</p>	<p>Har stort sett hensiktsmessig struktur og god sammenheng.</p> <p>Viser nokså god/ god faglig kunnskap.</p> <p>Kommenterer eller argumenterer på en klar måte.</p> <p>Viser nokså god/ god evne til refleksjon.</p> <p>Viser noe kreativitet i valg av innfallsvinkler og språklige virkemidler (spesielt for kreative tekster).</p> <p>Gjør greie for karakteristiske trekk ved tekster.</p>	<p>Har en viss struktur og sammenheng.</p> <p>Viser noe faglig kunnskap.</p> <p>Kommenterer eller argumenterer på en enkel måte.</p> <p>Viser noe refleksjon.</p> <p>Velger noen innfallsvinkler og språklige virkemidler (spesielt for kreative tekster).</p> <p>Peker på noen karakteristiske trekk ved tekster.</p>	

	<p>Reflekterer over tekster på en selvstendig måte, har vurderinger og grunngitte synspunkter.</p> <p>Har presist og formålstjenlig fagspråk.</p>	<p>Reflekterer over tekster på en faglig relevant måte, har vurderinger og grunngitte synspunkter.</p> <p>Har formålstjenlig fagspråk.</p>	<p>Reflekterer over tekster på en enkel måte, har noen vurderinger.</p> <p>Har noe fagspråk.</p>	
Samlet vurdering av kortsvar og langsvar	Samlet sett viser kandidatsvaret meget god kompetanse i faget eller framifrå kompetanse i faget.	Samlet sett viser kandidatsvaret nokså god kompetanse i faget eller god kompetanse i faget.	Samlet sett viser kandidatsvaret lav kompetanse i faget.	

Karakternivå 1 uttrykker at svaret viser svært lav kompetanse i faget, eller at det som helhet faller utenom det som det blir spurt om i oppgaven.

www.vigoiks.no/eksamen